

Зеленська, М. І. Дослідження валютних кореляцій на міжбанківському валютному ринку України [Текст] / М. І. Зеленська // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції (24–25 травня 2012 р.) : у 2 т. / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України”. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – Т. 2. – С. 68-69.

Зеленська М.І., асистент кафедри економічної кібернетики
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

ДОСЛІДЖЕННЯ ВАЛЮТНИХ КОРЕЛЯЦІЙ НА МІЖБАНКІВСЬКОМУ ВАЛЮТНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

З метою диверсифікації валютних ризиків комерційний банк нерідко утримує декілька позицій у різних іноземних валютах, сподіваючись у разі несприятливої кон'юнктури на ринку однієї валюти компенсувати збитки за рахунок сприятливих умов на ринку іншої. Однак така стратегія управління ризиками є ефективною лише за умови, що банком правильно було оцінено взаємозв'язки між тими валютами, у яких він тримає свої активи та має зобов'язання.

Дослідження взаємозв'язків між валютами, з якими працює банк, дає можливість не лише зменшувати ризик, а й збільшувати його прибутки, уникаючи відкриття таких позицій, які у підсумку призводять до одержання взаємно протилежного результату.

Серед валют, у яких вітчизняні банки тримають свої монетарні активи та зобов'язання, найбільшим попитом користуються долар США та євро. Взаємозв'язок між курсами цих валют відносно гривні має важливе значення при розробці ефективної стратегії управління валютною позицією банку, тому актуальним є питання його дослідження.

Було проведено оцінку взаємозв'язку між валютними парами USD/UAH та EUR/UAH на основі щоденних цін закриття міжбанківського валютного ринку України за період з 04.01.2008 по 30.03.2012 з використанням лінійного коефіцієнта кореляції Пірсона.

При дослідженні валютних кореляцій були охоплені наступні часові горизонти:

- 1 тиждень (5 робочих днів);

- 2 тижні (10 робочих днів);
- 1 місяць (20 робочих днів)
- 3 місяці (60 робочих днів);
- 6 місяців (120 робочих днів);
- 1 рік (240 робочих днів).

За результатами розрахунків було встановлено, що зі зростанням часового горизонту зростає тривалість періодів, протягом яких кореляції між валютними парами є відносно стабільними.

Одержані результати дають підстави стверджувати, що на часових горизонтах від 5 до 20 робочих днів взаємозв'язок між валютними парами USD/UAH – EUR/UAH має досить хаотичний характер і стрибкоподібно змінюється із тісного на слабкий, із прямого на обернений.

При аналізі валютних кореляцій з часовими горизонтами у 3 і 6 місяців варто відзначити наявність досить сильного оберненого зв'язку між парами, який спостерігається починаючи з грудня 2011 року аж до кінця аналізованого періоду і характеризується коефіцієнтами кореляції, що коливаються в діапазоні від -0,8 до -0,6. Такий зв'язок вказує на те, що протягом даного періоду на інтервалах у 60-120 робочих днів пари USD/UAH і EUR/UAH рухалися різнонаправлено.

При дослідженні довгострокових кореляцій на часовому горизонті у 1 рік було виявлено існування досить сильного позитивного зв'язку між валютними парами тривалістю в декілька років. Однак починаючи з осені 2011 року характер зв'язку почав змінюватися. Як наслідок, з початку 2012 року і до кінця аналізованого періоду між парами USD/UAH та EUR/UAH спостерігалось посилення оберненого взаємозв'язку, що є свідченням різнонаправленого руху валютних пар у довгостроковій перспективі.

В цілому одержані нами результати дають підстави стверджувати, що валютні кореляції між USD/UAH та EUR/UAH навіть у довгостроковому періоді можуть змінюватися з часом, і це варто враховувати при управлінні позицією банку у доларах США та євро.